

Gemeente Rotterdam

Burgemeester

Aan de minister van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties
Mevrouw mr. drs. J.W.E. Spies
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Ing. A. Aboutaleb

Burgemeester

Bezoekadres: Stadhuis Coolsingel 40
Rotterdam

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl

E-mail:

Fax:

Inlichtingen:

Telefoon:

Ons kenmerk: 1034382

Betreft: Internetconsultatie Wet
openbaarheid van bestuur

Datum: 15 oktober 2012

Geachte mevrouw Spies,

Heldere en werkbare spelregels voor het verstrekken van informatie op basis van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) zijn voor de burger en voor de overheid van groot belang. Een transparante overheid bevordert de relatie en het vertrouwen tussen overheid en burger. Daarnaast is het belangrijk dat burgers met het oog op een goede democratische besluitvorming en controle over informatie kunnen beschikken.

De gemeenten Den Haag en Rotterdam volgen daarom met grote belangstelling de voorgenomen ontwikkelingen en discussies rondom de Wob. Wij hebben in dat verband ook kennis genomen van uw voornemen om naar aanleiding van het verdrag van Tromsø en diverse landelijke onderzoeken de Wob te willen wijzigen. Een van de doelen van uw voorstel is het tegengaan van het oneigenlijk en onredelijk gebruik van de Wob en een effectievere afhandeling van omvangrijke verzoeken die een onevenredig beslag leggen op de overheids capaciteit. Ook de gemeenten Den Haag en Rotterdam hebben veelvuldig te maken met Wob verzoeken van burgers en lopen tegen Wob verzoeken aan die u bestempelt als onredelijk en waarvan men zich kan afvragen of deze passen binnen doel en strekking van de wet.

Om die reden maken wij dan ook graag van de mogelijkheid gebruik om te reageren op de voorgenomen wetwijziging van de Wob. Een belangrijke voorwaarde daarbij is immers dat de voorstellen in de praktijk uitvoerbaar en toepasbaar zijn. Zo vragen wij ons af of de door u voorgestelde formulering van het wetsvoorstel wel voldoende handvatten biedt om in de praktijk het misbruik van de Wob effectief te kunnen tegengaan. Ook brengt het nieuwe stelsel van de Wob een aantal principiële veranderingen met zich mee, zoals de introductie van het individuele inzage recht voor bijzondere belanghebbenden en het deelbesluit. Wij vragen ons af of deze voorgestelde regelingen het stelsel van de Wob niet onnodig complex en onduidelijk maken, hetgeen niet ten goede komt aan de relatie tussen de burger en de overheid.

Wij hopen dan ook met onze opmerkingen een constructieve bijdrage te kunnen leveren aan het traject tot wijziging van de Wob. In de bijlage treft u onze opmerkingen bij het concept-wetsvoorstel aan.

Tevens zouden wij het op prijs stellen dat gelet op het belang van een heldere en effectieve informatie-uitwisseling tussen overheid en burger, een ambtelijke vertegenwoordiging vanuit de gemeenten Den Haag en Rotterdam in de gelegenheid wordt gesteld om de opmerkingen nader toe te lichten.

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Mede namens mijn collega burgemeester van de gemeente Den Haag,

Hoogachtend,

Ing. A. Aboutaleb
Burgemeester van Rotterdam

Bijlage: Reactie concept wetsvoorstel Wet openbaarheid van bestuur

Bijlage: Reactie concept wetsvoorstel Wet openbaarheid van bestuur

Complexe en arbeidsintensieve besluitvorming

Een van de oogmerken van het concept-wetsvoorstel is een efficiëntere afhandeling van (omvangrijke) Wob verzoeken. Het wetsvoorstel voegt echter aan de bestaande behandel mogelijkheden nieuwe toe, zoals het individuele inzagerecht voor bijzondere belanghebbenden, de extra motiveringsplichten en de mogelijkheid tot deelbesluitvorming. Het stelsel van de Wob wordt hiermee ingewikkelder met als gevolg dat de taakuitvoering juist complexer en arbeidsintensiever wordt. Wij vragen uw aandacht hiervoor.

Kennelijk onredelijke verzoeken

U stelt voor om een Wob verzoek als 'kennelijk onredelijk' buiten behandeling te laten, indien de verzoeker niet meewerkt aan een nadere specificering of als de verzoeker kennelijk een ander doel heeft dan het verkrijgen van informatie. Wij constateren dat deze juridische formulering niet aansluit op de toelichting. Niet alle door u in de Memorie van Toelichting genoemde gevallen van onredelijke verzoeken vallen nu onder de reikwijdte van dit artikel, terwijl dit wel nadrukkelijk de intentie is. Zo menen wij dat verzoeken van de door u genoemde 'veelvragers' waarbij u aangeeft dat juist sprake is van een obsessief streven naar openbaarheid op basis van de voorgestelde regeling nu niet tegengegaan kunnen worden door de juridische formulering. Tot slot lijkt het voor de overheid moeilijk aantoonbaar dat verzoekers een ander doel hebben dan slechts het verkrijgen van overheidsinformatie. Wob verzoekers met een ander motief dan het opvragen van informatie zullen dit immers niet snel kenbaar maken.

Loskoppeling Wob en Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen

Naast een inhoudelijk instrument om oneigenlijke Wob verzoeken buiten behandeling te kunnen stellen, zijn wij voorstander van het loslaten van de koppeling met de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen. Een deel van de Wob verzoeken lijkt ingegeven door het financiële voordeel dat men denkt te behalen bij het niet tijdig beslissen op Wob verzoeken. Het buiten werking stellen van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen biedt in onze optiek een oplossing om een halt toe te roepen aan deze categorie van Wob verzoeken. Uiteraard met behoud van het rechtsmiddel om direct bij de rechter in beroep te gaan na ingebrekestelling wegens termijnoverschrijding.

Individueel inzagerecht en onderzoeksrecht voor bijzondere belanghebbenden

Voorzover het individueel inzagerecht ziet op inzage in persoonlijke gegevens lijkt deze regeling te interfereren met het kennismakingsrecht van de Wet bescherming persoonsgegevens. Deze wet voorziet immers al in een recht op inzage in individuele en persoonsgebonden informatie. Een individueel inzagerecht wegens klemmende redenen voor bijzondere belanghebbenden en de daaraan gekoppelde geheimhoudingsverplichting (die bij schending strafbaar is) lijkt praktisch niet handhaafbaar en strookt bovendien niet met de gedachte achter de Wob, namelijk openbaarheid van informatie voor een ieder. De Wob is bedoeld om controle uit te kunnen oefenen op de democratische besluitvorming. Hierin past niet het systeem dat de een wegens een bijzonder belang meer recht op informatie heeft dan een ander. Het begrip 'belanghebbende' doet zo alsnog via een achterdeur zijn intrede in de Wob en er ontstaat een grijs en schimmig gebied omtrent de status van overheidsinformatie. Bovendien gaat dit gepaard met een extra motiveringsplicht voor overheden. De overheid is immers in het vervolg bij ieder Wob besluit verplicht ten aanzien van de niet openbare informatie een belangenafweging te maken en te motiveren of in dit geval sprake is van een individueel recht op inzage wegens klemmende redenen.

Wij adviseren u dan ook deze regeling te heroverwegen danwel de toelichting te verhelderen zodat duidelijk wordt op welke gegevens de regeling ziet en in welke gevallen sprake kan zijn van een beroep op een klemmende reden.

Periodiek beschikken (deelbesluiten)

U creëert een nieuwe regeling om omvangrijke verzoeken door middel van deelbesluiten te kunnen afhandelen. Wij vragen ons af hoe deze regeling zich verhoudt tot het doel van het wetsvoorstel om omvangrijke verzoeken tot informatie, na overleg met de verzoeker, te beperken tot een representatief deel en om 'kennelijke onredelijke' verzoeken tegen te gaan.

Hier lijkt een innerlijke tegenstrijdigheid te bestaan, waarvan wij ons afvragen of deze nodig is. Immers, indien geen sprake is van oneigenlijk omvangrijk verzoek, zou naar ons idee afhandeling binnen de gestelde termijn kunnen plaatsvinden. Het opsplitsen in deelbesluiten is dan niet nodig.

Daarnaast vragen wij ons af of u met de regeling om in deelbesluiten te kunnen beslissen niet onnodig de lastendruk verhoogt voor zowel burgers als overheden. Het opstellen van, zoals in de Memorie van Toelichting gesteld, tweewekelijkse deelbesluiten brengt naast meerwerk ook extra mogelijkheden als bezwaar en beroep zich mee, hetgeen niet bevorderlijk voor de relatie met de burger. Indien sprake is van een omvangrijk verzoek, welke niet in de gestelde termijn kan worden afgehandeld, ligt het meer voor de hand om in overleg met de aanvrager de termijn op te schorten.